

Complexnummer: 522233

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Boerderijcomplex

Aantal complexonderdelen

4

Monumentnummers van complexonderdelen

513962, 522234, 522235, 522236

Woonplaats

Grijpskerk

Gemeente

Westerkwartier

Provincie

Groningen

Locatie van het hoofdoject

Lageweg 40, 9843 TJ te Grijpskerk

Complexomschrijving

Inleiding

Complex bestaande uit in aanleg mogelijk nog 16de-eeuwse (gedeeltelijk) omgrachte KOP-HALS-ROMPBOERDERIJ (met WATERPUT en WELPUT), een 19de-eeuws KOETSHUIS, een eveneens 19de-eeuwse STOOKHUT, en een mogelijk ook in de 19de eeuw uit ouder materiaal opgetrokken SCHAPEN- annex KLEINVEESTAL. De oudst bekende vermelding van de boerderij dateert van 1732 toen deze in bezit was van Jelte Eyes. Een gevelsteen in de achtergevel van de schuur toont het jaartal 1819 en de initialen van de toenmalige eigenaar Geert Sietses Veldman, een nazaat van Jelte Eyes. In de periode 1920-1936 werd de boerderij verhuurd. In die jaren zijn onder meer de beschilderde deuren met bijbelse taferelen verdwenen en is een groot deel van de oorspronkelijke betegeling met onder meer handgeschilderde tableaus uit het woongedeelte verwijderd. Hiervan zijn slechts enkele fragmenten bewaard gebleven. De niet meer als zodanig in gebruik zijnde boerderij voor gemengd bedrijf is verwant aan het Friese kop-hals-romptype, ligt op een iets verhoogd gedeeltelijk omgracht terrein met boomgaard en is vrij gesitueerd in de 16de-eeuwse polder De Ruige Waard ten noorden van Grijpskerk. De boerderij staat met het de voorgevel van het woongedeelte op het zuiden gericht. De achtergevel van de schuur is naar links en rechts uitgebouwd en vormt zodoende een directe verbinding met de schapen- annex kleinveestal links en het koetshuis rechts achter de schuur. De met elkaar verbonden complexonderdelen vormen aan noordzijde als het ware een breed front en geven zo het achtererf een besloten karakter.

Waardering

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Boerderijcomplex bestaande uit een gedeeltelijk omgrachte kop-hals-rompboerderij (met waterput en welput), een koetshuis, een stookhut, en een schapen- annex kleinveestal, van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische, de architectuurhistorische en de ensemblewaarde.

- Het complex is van cultuurhistorisch belang vanwege de eeuwenlange verbondenheid met 16de-eeuwse polder De Ruige Waard en als voorbeeld van een typologische ontwikkeling.
- Het is van architectuurhistorisch belang vanwege de karakteristieke, Ambachtelijk-traditionele bouwstijl en vanwege het materiaalgebruik.
- Het heeft ensemblewaarde vanwege de nauwe visuele en functionele samenhang tussen de samenstellende onderdelen.
- Het is tevens van belang vanwege de herkenbaarheid en de redelijke mate van gaafheid van het exterieur en van gedeelten van het interieur.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 513962

Status rijksmonument
Inschrijving register* 05 maart 2001
Kadaster deel/nr 82770/6

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Grijpskerk Westerkwartier Groningen

Locatiennaam Locatieomschrijving
Grijpskerk

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Apartement aanduiding Grondperceel
Grijpskerk B 1017

Omschrijving**

Inleiding

In aanleg mogelijk nog 16de-eeuwse BOERDERIJ, gelegen op een gedeeltelijk omgracht terrein met boomgaard. De oudst bekende vermelding van de boerderij dateert van 1732 toen deze in het bezit was van Jelte Eyes. Een gevelsteen in de achtergevel van de schuur toont het jaartal 1819 en de initialen van de toenmalige eigenaar Geert Sietses Veldman, een nazaat van Jelte Eyes. In de periode 1920-1936 werd de boerderij verhuurd. In die jaren zijn onder meer de beschilderde deuren met bijbelse taferelen verdwenen en is een groot deel van de oorspronkelijke betegeling met onder meer handgeschilderde tableaus uit het woongedeelte verwijderd. Hiervan zijn nog wel fragmenten bewaard gebleven. De boerderij met zijlansdeel is verwant aan het Friese kop-hals-romptype en is gebouwd in een Ambachtelijk-traditionele bouwstijl.

Omschrijving

Boerderij op rechthoekige plattegrond, opgetrokken uit verblendsteen en schone, geschilderde en gepleisterde baksteen (van aan de kloostermop verwant formaat) en gedekt door zadel- en schilddaken (blauwe en rode Hollandse pannen op kop en romp; riet op het bedrijfsgedeelte); topschoorstenen met borden (woongedeelte); uilenborden (bedrijfsgedeelte) In de kopgevel en de westelijke langsgewel van het woonhuis rechtgesloten vensters met zesruits schuiframen met persiennes. In de kopgevel (met vlechtingen) tevens twee kleine zoldervensters; staafankers. De oostelijke langsgewel is gepleisterd, evenals de voorgevel van het schuurgedeelte waarin een drietal vensters en een deur. In de hoek met het woongedeelte bevindt zich een WATERPUT. Het rechter venster maakt deel uit van het voormalige karnhuis en is voorzien van houten tralies. Ook het getraliede linker venster in de lage oostelijke langsgewel van de schuur behoort tot het voormalig karnhuis. De oostgevel is opgetrokken in schone baksteen en staat onder een met riet gedekt dakschild. De achtergevel is in de jaren '30 van de twintigste eeuw vernieuwd; hierin enkele gevelstenen, een drietal zesruits vensters

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

en drie stel inrijdeuren van verschillend formaat. De oorspronkelijk rechtgesloten deeldeuren (links) onder latei zijn omstreeks 1970 vervangen door getoogde deuren, waarvan de bovenkant de latei doorsnijdt. De andere deuren zijn rondboogvormig. Onderlangs het rieten dakschild enkele rijen geglazuurde Hollandse pannen. Tussen het met een kroonlijst beëindigde rechter geveldeel en het koetshuis bevindt zich een rechtgesloten deur. De eveneens in de jaren '30 opnieuw opgetrokken westelijke langsgewel is grotendeels begroeid. Het tussenlid is aan deze zijde heeft een rechtgesloten deur onder bovenlicht. INTERIEUR. In het inwendige zijn ondermeer bewaard gebleven: het voormalige karnhuis met een bedstee, met witjes beklede wanden en een zeer laag balkenplafond; de gang met houten vloer en verschillende gehoute deuren met dito kozijnen; de houten vloeren en balkenplafonds in de overige ruimten. De oorspronkelijke indeling van het woongedeelte is echter grotendeels gewijzigd. Voor enkele binnenmuren is leem als metselspecie gebruikt. De rietgedekte schuur heeft nog de eeuwenoude ankerbalkgebinten; ook hier is echter de oorspronkelijke indeling gewijzigd. Aan de westzijde van de boerderij bevindt zich onder een 6.5 meter diepe WELPUT.

Waardering

De kop-hals-rompboerderij is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische, de architectuurhistorische en de ensemblewaarde.

- Zij is van cultuurhistorisch belang vanwege de eeuwenlange verbondenheid met de 16de-eeuwse polder De Ruige Waard en als voorbeeld van een typologische ontwikkeling.

- Zij is van architectuurhistorisch belang vanwege de karakteristieke, Ambachtelijk-traditionele bouwstijl en vanwege het materiaalgebruik.

- Zij heeft ensemblewaarde vanwege de nauwe visuele en functionele samenhang met de overige complexonderdelen.

- Zij is tevens van belang vanwege de herkenbaarheid en de redelijke mate van gaafheid van het exterieur en van gedeelten van het interieur.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Boerderij(M1)

Monumentnummer*: 522234

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	05 maart 2001
Kadaster deel/nr	82752/32

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Grijpskerk	Westerkwartier	Groningen

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Grijpskerk	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Grijpskerk	B			1017

*Omschrijving***

Omschrijving

19de-eeuwse STOOKHUT, opgetrokken in schone baksteen vanuit een rechthoekige plattegrond en gedekt door een met Hollandse pannen belegd zadeldak. In de noordelijke kopgevel met vlechtingen, een deur. In de beide langsgevels twee zesruits vensters. In de grotendeels begroeide zuidelijke kopgevel twee kleine vensters met kruisraam. De achterwand met stookplaats is bekleed met geglazuurde estrikken; houten schouw. De stookhut, die diende voor het koken van veevoer, heeft vroeger in verbinding gestaan met het woonhuis en diende in die tijd tevens als keuken.

Waardering

De stookhut is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische en de ensemblewaarde.

- Hij is van cultuurhistorisch belang als een belangrijk onderdeel van een boerderij met een eeuwenoude relatie met de 16de-eeuwse polder De Ruige Waard en vanwege de oorspronkelijke functie. Hij heeft ensemblewaarde vanwege de nauwe visuele en functionele samenhang met de overige complexonderdelen.

- Hij is tevens van belang vanwege de herkenbaarheid en de redelijke mate van gaafheid.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Boerderijen, molens en bedrijven	Boerderij (M)	Stookhok

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 522235

Status rijksmonument
Inschrijving register* 05 maart 2001
Kadaster deel/nr 82752/34

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Grijpskerk Westerkwartier Groningen

Locatiennaam Locatieomschrijving
Grijpskerk

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Grijpskerk B 1017

Omschrijving**

Omschrijving

Mogelijk nog 19de-eeuwse SCHAPEN- annex KLEINVEESTAL. Het gebouw, op rechthoekige plattegrond, is opgetrokken uit (hergebruikte) schone baksteen en verblendsteen en wordt gedekt door een met geglazuurde, gegolfde Friese pannen en dito Hollandse pannen belegd schilddak met een lang wolfseind, waaronder een stel rechtgesloten inrijdeuren en een zesruits venster links daarvan. In het INTERIEUR zijn onder meer van belang de grotendeels nog intacte gebinten van de oudere schuur evenals de stenen rondom de open haard (type kloostermop en afkomstig van de fundering van de oudere schuur).

Waardering

De schapen- annex kleinveestal is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische en de ensemblewaarde.

- Hij is van cultuurhistorisch belang als een belangrijk onderdeel van een boerderij met een eeuwenoude relatie met de 16de-eeuwse polder De Ruige Waard.
- Hij heeft ensemblewaarde vanwege de nauwe visuele en functionele samenhang met de overige complexonderdelen.
- Hij is tevens van belang vanwege de herkenbaarheid en de redelijke mate van gaafheid.

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Boerderijen, molens en bedrijven Boerderij (M) Veestal

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 522236

Status rijksmonument
Inschrijving register* 05 maart 2001
Kadaster deel/nr 82751/104

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Grijpskerk Westerkwartier Groningen

Locatiennaam Locatieomschrijving
Grijpskerk

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Grijpskerk B 1017

Omschrijving**

Omschrijving

Nagenoeg vrijstaand en grotendeels nog in de oorspronkelijke staat verkerend 19de-eeuws KOETSHUIS. In schone baksteen, vanuit een rechthoekige plattegrond opgetrokken gebouw, onder een met geglazuurde Hollandse pannen gedekt schilddak met houten "uileborden" met makelaar en op houten klampen rustende daklijsten. In de oostelijke kopgevel een stel rechtgesloten inrijdeuren. In de noordelijke, aan de onderzijde naar rechts aflopende langsegevel twee zesruits vensters en een lage deur met vieruits raam. In de lagere, onder een lang dakschild staande westgevel een door een deur afgesloten gevelopening boven een hoge gemetselde drempel. In de zuidgevel eveneens een deur. Het koetshuis is middels een deur verbonden met het schuurgedeelte van de boerderij.

Waardering

Het koetshuis van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische en de ensemblewaarde.

- Het is van cultuurhistorisch belang als een belangrijk onderdeel van een boerderij die een eeuwenoude relatie heeft met de 16de-eeuwse polder De Ruige Waard.
- Het heeft ensemblewaarde vanwege de nauwe visuele en functionele samenhang met de overige complexonderdelen.
- Het is tevens van belang vanwege de herkenbaarheid en de redelijke mate van gaafheid.

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Boerderijen, molens en bedrijven Boerderij (M)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument